

Però ara, ja subhastat Banesto –en poder del Santander, que passa a ser el primer banc privat espanyol– resten per aclarir un munt de coses. La responsabilitat personal de Mario Conde Conde, que ha donat lloc a l'obertura d'un expedient que també afectarà els seus antics consellers. A mi, el que em preocupava, i em preocupa, és l'actitud del Fondo de Garantía de Depósitos, que alimentem entre tots. I no deien res. Ara hi ha notícies. El Fondo "se personará en los próximos días como acusación particular en el caso Banesto y actuará para reclamar a los antiguos gestores los quebrantos provocados por su gestión". De moment, la llesca reclama-

da pel Fondo és modesta. El jutge García-Castellón –que Conde ha maldat per fer substituir– ha trobat més que provada l'apropiació indeguda i l'estafa de 7.000 milions de pessetes que van determinar, un bon dia, que Mario Conde i el seu fidel Arturo Romaní anessin a pernoctar durant uns dies a Alcalá-Meco.

Ara els serveis, tan eficients, del Fondo estudien el total de perjudicis. Sanjar Banesto va costar 285.000 milions de pessetes; se n'hi han d'afegir 41.000 milions deguts al cost financer del crèdit de 315.000 milions de pessetes concedits a l'entitat. Una vegada deduïts els 133.458 milions de pessetes que el

Santander va pagar pel Banesto, el cost total per al Fondo de Garantía de Depósitos ha estat de 192.542 milions de pessetes.

L'actual president de Banesto, Alfredo Saena manifestava, en la darrera Junta General d'Accionistes, que el nou Banc també es presentarà a la causa. No deixin d'afegir-hi una quinzena d'acusacions particulars.

I a mi, que m'asseguren que el senyor Conde pensa escriure un altre totxo com *El sistema!* Però, mirin, ja és bo que, si tenim institucions com el Fondo de Garantía de Depósitos, alimentades amb les nostres butxaques, actuïn sense miraments. **Fabià Estapé**

S'han posat dels nervis

Manuel S. Jardí assenyala la indecisió d'una gran part de l'electorat com un dels factors que marcaran la campanya a la Generalitat valenciana.

Passa com a la tardor, que l'atmosfera té alguna cosa especial que fa preveure la tempesta unes hores abans que el cel s'ompliga de núvols i descarregue. Aquestes vespres del 28 del maig, els senyals tampoc no passen despercebuts. Els militants, càrrecs i simpatitzants de cada partit mostren unes cares que, per poc que t'hi fixes, porten la marca del dia després. La banca, per exemple, ja ha dictat sentència. En aquesta ocasió, hi haurà més crèdit per al PP que no per al PSOE. Ací, mentre la dreta que representen Zaplana, Barberà i companyia van pel carrer i pels actes públics amb el posat dels guanyadors, a falta només d'omplir el tràmit de les urnes, al PSPV ocorre justament el contrari. Segons amb qui parles, trobes una organització que funciona per la inèrcia, o un vaixell a la deriva i sense oficialitat que guie la

Eduardo Zaplana, candidat a president de la Generalitat. Els populars aspiren a desbancar els socialistes.

tripulació. Qui s'havia d'imaginar, fa quatre o sis anys, que a l'aula de la Facultat d'Econòmiques on pronunciaria una conferència el president de la Generalitat, hi hauria, tal com s'apreciava a la fotografia d'un diari, vuit o deu deus buits? I no obstant, el peix no

està venut. Hi ha un detall que altera les previsions dels partits, que ara només tenen ulls per als sondatges d'opinió. Hi ha massa electors que no han expressat a qui votaran. Els indecisos.

El PP intenta captar l'electorat del contrari, amb tot un catàleg de cants de sirena per escampar la por: no hi haurà colps baixos als pensionistes, el valencià serà obligatori, etc. El que calga dir i on calga dir-ho. El PSPV navega entre la maquinària rovellada del partit i els que aposten per rendibilitzar la gestió més vendible del Consell. D'uns anys ençà es multipliquen, a voltes injustament, les compareixences de cada conseller. Aquesta mateixa setmana, els socialistes tindran l'última enquesta. Coneixeran els efectes de l'atemptat contra Aznar. Però els interrogants seguiran fins l'escrutini. Garantirà González Lizondo l'èxit

de Zaplana, o es convertirà definitivament en salvador de la pàtria, per poc que no obtinga els vots suficients? Aconseguirà la coalició d'Albert Taberner prou diputats perquè la dreta no governi la Generalitat? Salvarà Lerma els mobles? Qui revelarà l'oferta que van

fer a Pere Mayor, perquè la UPV no es presentara en solitari? Per què la va rebutjar?

El votant de l'esquerra sap que, aquesta vegada, la dreta pot guanyar, i això tindrà conseqüències. Les mobilitzacions del Bloc Jaume I obren una es-

cletxa contra l'abstenció, però fa cinc anys, a Managua, milers de nicaragüencs acompanyaren Daniel Ortega i, en canvi, va vencer Violeta Chamorro. És clar que, allà, hi havia una guerra. I ací, massa indecisió. Això els posa dels nervis. A tots. **Manuel S. Jardí**

Quo vadis, Catalonia?

Ernest Udina fa una síntesi de l'anàlisi que la intel·lectualitat fa de la relació entre Catalunya i Espanya.

No és vàlid fer crítica dels propis llibres, però el signant, autor de *Quo vadis, Catalonia? Quinze anys de Jordi Pujol* (editorial Planeta), respon a una sol·licitació de la direcció d'EL TEMPS sobre quins són els trets que més impressionen en les taules rodones, entrevistes, documents, dels més de trenta intel·lectuals que participen en el llibre.

Hi ha tres elements que es poden destacar. En primer lloc, la creença, no sentimental sinó fonamentada en la història i en la capacitat integradora del país, del "fet diferencial" català, fonamentat en cinc factors de síntesi: la llengua, la cultura que genera, una revolució industrial específica en els segles XVIII i XIX, una gran ciutat com és Barcelona, i un sistema de partits polítics propi que dóna electoralment més del vuitant per cent de vots als partits catalanistes o als que se senten plenament identificats amb el poder polític que reclama des de fa un segle el "catalanisme polític".

A la gran majoria d'intel·lectuals participants en el llibre —és la segona característica— els ha sobtat molt, però, l'onada anticatalanista arreu d'Espanya. Quasi ningú no se l'esperava d'una ma-

nera tan rotunda. L'actitud global és clara: Catalunya ha de lluitar per transformar l'estat espanyol en plurinacional i si aquest objectiu no s'assoleix en un període llarg de temps, es pot veure obligada a separar-se d'Espanya. Hi ha especialment entre els intel·lectuals un

però, molts dels intel·lectuals participants en el llibre pregonen que per comptes de perdre's en discussions amb els qui no accepten el fet diferencial, el que cal és d'una banda prosseguir amb la negociació política per aconseguir més competències per a la Generalitat i,

d'altra banda, que tant la societat privada com la pública de Catalunya han de crear sobretot xarxes internacionals en tots els camps, cosa per la qual no cal demanar "permisos" al govern central.

"Si no ens internacionalitzem, ens minoritzem", va dir Eliseu Climent, citat en el llibre, que acaba amb una frase que en parodia una d'antiga: "Catalunya serà internacional o no serà".

La comprensió de fons del fet diferencial, de la societat catalana ac-

tual, dels reptes d'afirmació cultural i econòmica en la necessària internacionalització, i com avançar en la transformació de l'estat espanyol, són els temes claus d'un llibre que l'autor ha escrit amb la intenció de donar a conèixer la Catalunya d'avui i el seu procés cap el demà, que té el mateix referent que marcà el naixement del catalanisme polític: Europa. **Ernest Udina**

El Parlament de Catalunya, durant una sessió ordinària. El sistema de partits és un dels fets "diferencials" de Catalunya dins del conjunt de l'estat.

desconcert per les actituds en el terreny "autonòmic" de la nova dreta espanyola, que sembla la vella.

Finalment, el llibre *Quo vadis, Catalonia?* planteja els dos grans problemes concrets per a l'avenç autonòmic: la producció contínua de lleis bàsiques estatals que retallen les competències estatutàries i un sistema de finançament autonòmic radicalment deficient. Alhora,